

**Kamarai
konferencia
a fenntarthatóságról**
■ 8–9. oldal

A Magosz és szövetségesei megszolgálják a tagok bizalmát

■ 12–13. oldal

**Az összefogásra mondtak
igent a gazdák**

■ 11. oldal

**Kiemelkedő évjáratot
remélnék a borászok**

■ 7. oldal

**Érdemi és jelentős segítség
a gazdálkodóknak**

■ 19. oldal

Takarék – az agrárium szakértője

Hogy pénzügyei segítőkész és hozzáértő kezekben legyenek

Nálunk a bizalom és a partneri kapcsolat ugyanolyan fontos, mint a szakértelem, ezért válhattunk az agrárium mindennapjainak részévé. Odafigyelünk ügyfeleink igényeire, és az agrárszektor egyediségét figyelembe véve alakítjuk ki szolgáltatásainkat. Hatékony folyamatokkal, és a megszokott, ügyfélközpontú hozzáállással állunk ügyfeleink rendelkezésére.

www.agrar.takarek.hu

TAKARÉK

Tartalomjegyzék

4. A károk rendezésében is segít a kamara • Tovább erősödött a mezőgazdasági gépek lízingje
5. Újabb NAK Szolgáltató Központok nyíltak • Kiírták a Horizon 2020 pályázatokat! • Magyar a „Nők a vidéken” munkacsoportjában • Megjelentek a Leader felhívások
6. Élmenybeszámoló a brüsszeli FOOD 2030 konferenciáról • A tudásalapú agráriumé a jövő
7. Kiemelkedő évjáratot remélnék a borászok
8. Kamarai konferencia a fenntartható gazdálkodás jegyében
10. A gazdálkodók kényelmét szolgálja a kamarai kártya vagy östermelői igazolvány aktív használata • Rövidül a webGN beadási időszaka
11. Az összefogásra mondtak igent a gazdák
12. A Magosz és szövetségesei megszolgálják a tagok bizalmát
14. A magyar alma vásárlására buzdítottak • Engedélyköteles marad minden vízi létesítmény
15. Indul az öntözésfejlesztési stratégia kidolgozása és a vízigények felmérése
16. Kimagasló lehetőségek és kihívások a húsmarhatenyésztésben
17. Egyre fontosabb szerepet kap a belpiac
18. Közös tanulás a minőségi termékek előállítása érdekében
19. Érdemi és jelentős segítség a gazdálkodóknak
20. Kulcsfontosságú a termékbiztonság növelése
21. Vidék és város találkozója
22. Szükségesek a termeléshez kötött támogatások

Tisztelt Tagunk!

Nagy nap volt a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara életében november 3-a, hiszen a köztestület a jelenlegi formájában egy közel öt éves ciklus után tartott választást, amelyen tagjaink véleményét nyilváníthatták a kamara eddigi munkájáról, és irányt szabhattak a következő időszaknak.

November 3-án négyszer többen járultak az urnákhoz, mint az előző kamarai választáson. Az, hogy közel 50 ezer kamarai tag szavazott 248 szavazóköri körzetben, számunkra egyértelműen tükrözi az érdeklődést. A kamarai tagok több mint 13 százaléka élt jogával, ami nemzetközi összehasonlításban is kimagasló. Lengyelországban például a legutóbbi választásokon csupán 2,8 százalékos volt a részvétel, a százéves múltra visszatekintő osztrák agrárkamarai választásokon pedig a tagság 25 százaléka járult az urnákhoz.

Nyugodtan kijelenthetjük, hogy az eredmények magukért beszélnek: az érvényes szavazatok 88,3 százalékát kapta a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) és 17 választási szövetségének listája, míg 11,7 százalék jutott a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének (MOSZ). Ez azt jelenti, hogy a Magosz és a 17 együttműködő szervezet mind a 19 megyében meggyőző eredménnyel nyerte meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) megyeiül-döntő-választását.

Jól tudjuk, hogy minden szavazat mögött egy-egy keményen dolgozó gazdálkodó, vállalkozás áll, akiknek szívből köszönjük a részvételt. Szavazatukkal a köztestület felépítése és működése mellett a hazai agrár-élelmiszergazdaság egészének jövőjéről hoztak döntést.

Mivel a listát állító szervezetek minden megyében az agrárium valamennyi területét képviselték, a köztestület elnökeként ígérhetem Önöknek, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara munkája során a következő években is képviseli mindazokat is, akik ott-hon maradtak vagy akik nem a Magosz listájára szavaztak.

A magyar agrárpolitika nagy utat tett meg, de kemény harcok állnak előttünk. A gazdák egységére és egy erős Nemzeti Agrárgazdasági Kamarára van szükség ahhoz, hogy megvédjük nemzeti érdekeinket és ezáltal a gazdák érdekeit. A választáson elért siker felhatalmazást és egyben felelősséget is jelent. Ahogy eddig, úgy a jövőben is sokat dolgozunk azért, hogy megfeleljünk tagjaink elvárásainak. Célunk, hogy bizalmukkal megerősödve hatékonyan segítsük a kormánnyal közösen meghatározott agrárpolitikai célkitűzések megvalósítását, a vidék gyarapodását, és szolgáljuk a hazai agrárium egészét.

Tisztelettel köszönjük bizalmukat,

Győrffy Balázs
elnök

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA – V. évfolyam, 11. szám
Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Győrffy Balázs elnök **Cím:** 1119 Budapest, Fehérvári út 89–95.
Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu **Portál:** www.nak.hu **Kiadó:** Maraton Lapcsoport – Multivizió Kiadói Kft.
Felelős kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán
Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137 **Fotók:** Gyulai Tóth Zoltán, Shutterstock.com
Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12., E-mail: naklap@maraton.hu ISSN 2064-308X
A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

A károk rendezésében is segít a kamara

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) szolgáltatásainak bővítésével összhangban a tagsága által elszenvedett kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási káreseményekkel kapcsolatos kárrendezési szolgáltatási megállapodást kötött az IOS Hungary Biztosítási és Kárrendező Kft.-vel. Az együttműködésnek köszönhetően a NAK tagsága régi, „beragadt”, és újonnan bekövetkezett károk esetében is hatékony segítséget kaphat. Az IOS Hungary Biztosítási és Kárrendező Kft. vállalja, hogy megvizsgálja a kárigény érvényesítésének lehetőségeit. Amennyiben reális esély mutatkozik a kárügy megnyugtató rendezésére, sikerdíj ellenében vállalja a tagok ügyeit. Az együttműködés létrejöttét az indokolja, hogy ezzel a szolgáltatási csomaggal, feltételrendszerrel, tapasztalattal és szakemberi csapattal hasonló megoldás nincs a piacon. A szolgáltatás sikerdíjas rendszere kiemelkedően kedvezőbb, a piacon alkalmazott árképzéshez képest 50 százalékkal olcsóbb konstrukciót kínál más hasonló sikerdíjas tevékenységgel foglalkozó szolgáltató árainál. A NAK az új szolgáltatás elindításával párhuzamosan akciót hirdet a tagjai körében. A szolgáltatást a NAK hozzájárulásának köszönhetően a köztestület call-centerében regisztrált első 50 tag az általa elszenvedett, harmadik fél által gépjárművel okozott kár felelősségbiztosítási kárügyintézését 1 250 000 forint kárösszegig díjmentesen, az azt meghaladó károk esetében pedig az 1 250 000 forint feletti kár részre kedvezményes, 16 százalékos sikerdíjjal veheti igénybe. A szolgáltatás 50 ezer forintot meghaladó mértékű károkra vonatkozik. Tagonként csak egy-egy kárügy élvez támogatást, így több meglévő kárügy esetén célszerű a legmagasabb összegű kárüggyel kapcsolatban igényelni a szolgáltatást.

A szolgáltatás keretében az IOS Hungary Kft. hivatalosan képviseli a segítséget nyújt azon „idegen hibás” gépjárműkárok tekintetében, ahol a károsult NAK-tag, a kárt pedig olyan (belföldi vagy külföldi honosságú) járművel okozták, amely a jármű regisztrálásának országában a vonatkozó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szabályozás hatálya alá esik, tehát olyan járművel okozták a kárt, amelyre kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást kell kötni.

A szolgáltatás igénybevétele regisztrációhoz kötött, az érdeklődők a NAK ügyfélszolgálati zöld számán, a +36 80 900 365-ös telefonszámon jelentkezhetnek. ■ NAK

Tovább erősödött a mezőgazdasági gépek lízingje

Minden szegmensben folytatódott a hazai lízingpiac bővülése. A mezőgazdasági gépek esetén a finanszírozott összeg 9 százalékkal emelkedett. Idén, az első kilenc hónapban 428,3 milliárd forintot tett ki a magyarországi lízingcégek által finanszírozott összeg, 19 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakát – közölte a Magyar Lízingszövetség. Minden szegmensben folytatódott a bővü-

lés, az első kilenchiavi adatok alapján az idei növekedés felülmúlja majd a szövetség év eleji, 5 százalékos prognózisát. A mezőgazdasági gépek esetében a finanszírozott összeg 9 százalékkal, 53,6 milliárd forinttal emelkedett. Ebben a szegmensben fontos szerepet játszott korábban a jegybank növekedési hitelprogramja (nhp), amelyhez tavaly a kihelyezések 80 százaléka kötődött, az idén ez

az arány 26 százalékra csökkent. A szövetség szerint a mezőgazdasági gépeknél az nhp kifizetése miatt forgalomkiesést piaci alapú konstrukciókkal pótolták a vállalkozások. A lízingcégek célja, hogy a vállalkozásoknak, ezen belül is a kis- és középvállalkozói (kkv) szektor szereplői számára bármilyen eszközbeszerzéshez rugalmas és költség-hatékony finanszírozási konstrukciókat nyújtsanak.

Újabb NAK Szolgáltató Központok nyíltak

A kamara Gödöllőn és Sárosgárdon nyitotta meg októberben harmadik, illetve negyedik NAK Szolgáltató Központját. Ezekben – a falugazdász körzetközponttal egy fedél alatt – többek között tájékoztató, tanácsadási szolgáltatásokat is biztosítanak a gazdálkodóknak, vállalkozásoknak, külső szakmai partnerek bevonásával. A jövőben további szolgáltató központokat nyit a NAK, amelynek falugazdászai 2014 óta közel 1000 milliárd forint támogatás megszerzésében segítették a gazdálkodókat.

A kamara tagjai versenyképeségének növelése érdekében folyamatosan bővíti szolgáltatásainak körét. A mintegy 400 ezer agrárgazdasági kamarai tag érdekeit képviselő és számukra szolgáltatásokat nyújtó köztestület a partneryilvántartás fejlesztése nyomán immáron naprakész, közhiteles adatokra épülő, széles körű adatbázissal rendelkezik a tagságáról, amely lehetővé teszi, hogy hatékonyabban szolgálja ki tagjait.

Az első NAK Szolgáltató Központ Hajdúböszörményben nyílt meg, 2016 decemberében, a második 2017 februárjában Sárva-

ron, a harmadik Gödöllőn, 2017. október 20-án, amelyet a sárosgárdi október 27-ei nyitása követett. Az igényes kiviteli központokban a NAK egy helyszínen biztosítja a gazdálkodók számára a szakmai tájékoztatást, tanácsadást olyan témákban, amelyek segítik őket gazdálkodásuk, vállalkozásuk eredményesebb működtetésében. A jövőben országsszerte több ponton nyílnak újabb NAK Szolgáltató Központok.

A kamarát tagjai érdekeinek hatékony képviselője vezérli, továbbá kiemelt célja az ő magas

szintű kiszolgálásuk, tevékenységük segítése. A köztestület számos szolgáltatást vezetett be idén, és további újakon dolgozik. Egy nemrég készült reprezentatív felmérés keretében a NAK tagjainak nagy többsége kedvezően nyilatkozott a kamara legtöbb tevékenységéről. A megkérdezettek közel háromnegyede szakmailag felkészültnek tartja a NAK-ot, és úgy véli, naprakész információkat nyújt, segítőkész, tördök a tagokkal, hasznos tanácsokat ad. Mintegy kétharmaduk szerint pedig rugalmas, hatékonyan működik a szervezet.

Kiírták a Horizon 2020 pályázatokat!

2017. október 31-étől pályázhatóak a Horizon 2020 keretprogram 2018–2020-as munkaprogramjának első felhívásai. A felhívások az angol nyelvű Participant portálon már olvashatóak. A magyarországi gazdálkodók és élelmiszer-előállítók számára is releváns fókuszterületek kiírásait a „Társadalmi kihívások 2” („Societal Challenges 2”) pillér tartal-

mazza. A részvétel minimális feltétele, hogy konzorciális formában legalább három, különböző tagországból származó, egymástól független jogi személy vegyen részt a projektben. A Participant portál, regisztráció után, a projektadminisztráció színteréül is szolgál, illetve olyan más hasznos funkciókkal is rendelkezik, mint például a projektpart-

ner-kereső felület vagy a Horizon 2020 online kézikönyv, amely a kezdeti lépésektől egészen a sikeres projektmegvalósításig lépésről lépésre mutatja be a pályázati folyamatot. A most megnyíló felhívások első szakaszárának időpontja 2018. február 13-án lesz.

■ NAGY SZILVIA PÁLYÁZATI ÉS INNOVÁCIÓS SZAKÉRTŐ

Magyar a „Nők a vidéken” munkacsoportjában

Újra beválasztotta elnökségébe Batthyány-Schmidt Margót, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara delegáltját az egyéni gazdálkodók legbefolyásosabb európai szintű érdekképviseletének női munkacsoportja. A megbízás 2 évre szól. A COPA „Nők a vidéken” munkacsoportjának elnöke a svéd Lotta Folkesson (LRF) lett. A bizottság további tagjai 2017 és 2019 között Danuta Lebioda (KRIT) Lengyelország, Francesca Gironi Olaszország lettek. Az elnökség további két tagja: Batthyány-Schmidt Margit HCA, illetve Willemien Koning-Hoeve (LTO) Hollandia. ■ NAK

Megjelentek a Leader felhívások

Megjelent a Miniszterelnökség agrár-vidékfejlesztési programokért felelős helyettes államtitkársága mint EMVA Irányító Hatóság (IH) közleménye a LEADER helyi pályázati felhívások megjelenéséről. Az IH-közlemény értelmében a VP6-19.2.1-17 LEADER – Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítására irányuló helyi pályázati felhívások elérhetőek a Magyar Államkincstár honlapján található úgynevezett helyi felhíváskereső alkalmazásban, ahol Helyi Akciócsoportként és településként lehet tájékozódni a pályázati lehetőségekről. A helyi kezdeményezések támogatására a Miniszterelnökség mintegy 41 milliárd forintot különített el a Vidékfejlesztési Program keretében. ■ KCS

Élménybeszámoló a brüsszeli FOOD 2030 konferenciáról

A közelmúltban meghívást kaptam a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarától, hogy vegyek részt egy brüsszeli agrárinnovációs műhelymunkán, amely a 2017. október 16–17-e között megrendezett „Agri-food SMEs collaborating for innovation along the supply chain – What, who, how?” elnevezésű workshop volt. A jelentkezésemet beküldtem, és egy többkörös kiválasztási procedúra után értesítettek, hogy részt vehetek az interaktív egyeztetésen.

Ennek köszönhetően egy ausztrál Global Inspired By nevű csoport is felkeresett, így nemzetközi fórumon is megjelenhettünk Zero Waste technológiáinkkal. Az első napon, a World Food Day keretein belül egy élelmiszer-innovációs, élelmiszerhulladék-csökkentésről szóló konferencián hallgattam izgalmas előadásokat. Az izgalmas szót ezúttal komolyan gondolom, mert a rendezvény moderátora rendkívül közvetlen, figyel-

met lekötő stílusban vezette fel és vezette végig az előadásokat, valamint egy elektronikus rendszeren keresztül állandó kérdésfeltevésre, véleményezésére is lehetőség volt.

A második nap első felében előadásokat hallgattunk meg, amelyek olyan pozitív élelmiszer-technológiai újításokról és ötletekről szóltak, amelyeket kis-kö-

zép vállalkozások valósítottak meg. Az előadások során valódi inspirációt kaptam a jövőbeni munkánkhoz. Jegyzeteltünk, ötleteltünk, egymást segítettük javaslatainkkal.

A délutáni részben többféle feladat és kérdéskör megválaszolására kisebb csoportokba álltunk össze, és javaslatokat tettünk olyan élelmiszer- és agrá-

rinnovációs támogatási rendszerek és szabályozási környezet kialakítására, amelyek ténylegesen segítenék gyakorlati, mindennapi munkánkat. Összegyűjtöttük a hiányosságokat, és igyekeztünk ezekre megoldási javaslatokat is tenni.

Azt gondolom, hogy a probléma- és egyben megoldáskeresés a saját munkánkban is reflektálásra ösztönzött mindenkit. Nehéz kiszakadni a mindennapos munkából, és minden szempontból távolról szemlélni a munkafolyamatainkat, de ez a rendezvény erre lehetőséget adott, miközben hozzánk hasonlóktól tanulhattam, tapasztalatot is cserélhettünk. Emellett a szünet lehetőséget teremtett a kapcsolatépítésre is, amelyet szinte „kötelezővé tettek”, hiszen szabály volt minden szünetben egy idegennek bemutatkozni.

■ PINCZÉS MARIANNA
GRAPOILA

A tudásalapú agráriumé a jövő

Október 11–12. között tartották – a portugál kormány és az Európai Bizottság szervezésében – az első európai Agrár-Innovációs Fesztivált, Agri-Innovation Summit 2017 néven. A Lisszabonban megrendezett eseményen körülbelül 500 fő vett részt. A rendezvény célja volt összehozni az agrár-innovációs területen releváns szereplőket, így mezőgazdasági termelőket kutatókat, szaktanácsadókat, nonprofit szervezeteket, állami intézményeket, valamint az Európai Innovációs Partnerség (EIP) keretében támogatott operatív csoportok képviselőit és egyéb innovatív vállalkozásokat.

Az esemény is jól mutatja, hogy a tudásalapú agrárgazdaság felé történő elmozdulás szükségessége, az innovációk ösztönzése egyre inkább fókuszban van, ami nem csupán üres politikai célként jelenik meg, hanem a megvalósulást pénzügyi forrásokkal (pl. H2020, EIP) és egyéb módon (pl.: információk áramoltatása, rendezvények) is segítik. Egy-két éve továbbá különös figyelmet fordítanak az esemény fő témájának is választott digitalizációban rejlő lehetőségek kihasználásának ösztönzésére is.

A fesztivál alatt több innovatív vállalkozást, illetve projektet is

meg lehetett ismerni, különböző országokból. Ezek sok esetben azonban elszigetelten működnek, újításaik ismertté válása és általános elterjedése Európán szerte még nem zökkenőmentes. A Summit megszervezése ezért azon túl, hogy inputot adott a 2020 utáni EU-s agrárinnovációs politika számára, a különböző országok szereplői közötti tapasztalatcserét is szolgálta; az eseményen továbbá az Európai Bizottság is jelezte, hogy a már fellelhető megoldások és jó gyakorlatok terjesztésére nagyobb figyelmet fordít majd. A már korábban tett intézkedé-

seiket (pl.: a támogatott kutatási projektek számára előírás a „gyakorlati összefoglaló” készítése) továbbfejlesztik, és az elkövetkezendőkben is gondot fordítanak a hasonló területen tevékenykedő kutatási és gyakorlati szereplők találkozására.

Az eseményen sajnos egyelőre kevés magyar résztvevő volt, de az EIP operatív csoportok hazai kiválasztásával várhatóan egyre több innovatív szereplő tud majd Magyarországról is becsatlakozni a nemzetközi események, projektek munkájába. Bővebb információ: www.aislisbon2017.com.

■ RESZKETŐ TÍMEA

Kiemelkedő évjáratot remélnék a borászok

A rendkívül hideg tél, a száraz nyár és a jégverések ellenére a legtöbb hazai borvidéken kiváló termést takaríthattak be az idén a szőlősgazdák. A mennyiségi és minőségi szempontból is kiemelkedő évjáratnak köszönhetően a megszokottnál is ízletesebb borok kerülhetnek a palackokba.

Végére ért az idei szüret a szőlőskertekben, a termés már a pincékben van. Brazsil Dávid, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtítkára lapunknak elmondta: a gazdálkodók mára a szőlőtermés jelentős részét, több mint 95 százalékat betakarították. Tokajban még zajlik az aszúszemszüret, illetve az ország egyes borvidékein vannak kint késői szüretre szánt fehér-, illetve különleges minőségű kékszőlő fajták. Bár a konkrét adatok egyelőre nem állnak rendelkezésre, a főtítkár szerint a leszüretelt szőlő mennyisége meghaladhatja a várt értéket. – A korábban kiadott prognózisunkban 4,1 millió mázsa szőlő szerepelt, amiből 2,9–3,1 millió hektoliter bor készülhet el. Az első szüreti eredmények ennél kedvezőbbek, a tényleges mennyiség 5–10 százalékkal meghaladhatja a tavalyi értéket – emelte ki. A szakember szerint mennyiségi és minőségi szempontból is kivételes az idei évjárat. Mindez elsősorban az időjárásnak köszönhető. – Igaz, hogy az átlagosnál kevesebb

eső esett a nyári időszakban, de az a kevés csapadék a legjobbkor érkezett. Így nagyon szépen érett, egészséges szőlőt lehetett szüretelni, kedvező savtartalommal. A várakozások szerint kiváló gyümölcsös borok kerülhetnek a pincékbe – mondta. Az újborkokat a hagyományok szerint Márton napján kóstolhatják meg a fogyasztók, ekkor nyílnak meg az új évjárat palackjai. Ugyanakkor egy-két friss bor, mint az Irsai Olivér vagy a Csabagyöngye, már kikerült a polcokra. A száraz időjárás a gombabetegségeknek sem kedvezett, ami a gazdálkodók pénztárcájára is jó hatással volt, a kisebb fertőzési nyomás miatt kevesebbet kellett növényvédelemre költeni.

Bár országos átlagban valóban nagyon kedvezőek az idei szüreti eredmények, vannak borvidékek, ahol az időjárási szélsőségek komoly károkat okoztak. Januárban az ország számos pontján rekordalacsony hőmérsékletet mértek, a téli fagy azonban nem okozott jelentős kárt: az ültetvé-

nyek jól átvészelték a hideget. Ezt követően tavasszal is fagykár fenyegette a hazai szőlőskerteket, az időjárás azonban ez alkalommal is kegyes volt. – A nyugati határnál szinte megállt a hideg levegő, így a tavaszi fagy gyakorlatilag csak az osztrák határ közvetlen közelében lévő ültetvényeket érintette – hívta fel a figyelmet Brazsil Dávid. Májustól júliusig több ízben jégkárrol érkeztek jelentések, a mátrai borvidéket például többször megtépázta a szeszélyes időjárás. A főtítkár szerint bár egyes termelőknek nagyon nagy kiesést okozott a jégverés, de ez nem jelenti azt, hogy a fogyasztók ne találjanának mátrai borokat a polcokon.

Az elmúlt években rendre gondot okozott az árak hektikussága a szőlő piacon. Sok esetben előfordult, hogy a felvásárlók indokolatlanul alacsony árat kínáltak a szőlőért, ami nagyban megnehezítette a termelők dolgát. A HNT az idén piacszerkezési intézkedést vezetett be, ami keretek közé szorítja a felvásárlás módját és az árak meghatározását is. A szabályozás szerint a hazai piacon három módon lehet szőlőt értékesíteni. A feldolgozók előre meg-

kötött szerződés mellett vásárolhatják meg a terményt a gazdától. Ha nem rendelkeznek ilyen szerződéssel, akkor az árakat vagy az előre meghirdetett szinthez, vagy a HNT árprognózisához kell igazítaniuk. Brazsil Dávid szerint az intézkedésnek köszönhetően az idén a korábbiaknál jóval koordináltabb volt a betakarítás, hiszen a szerződéses kapcsolatoknak köszönhetően a termelő és a felvásárló előre meg tudott egyezni a beszállítás idejében és mennyiségében. Emellett sikerült elkerülni a tavalyi szezonra jellemző negatív árspirált is. A főtítkár megjegyezte: vannak olyan elemek a szabályozásnak, amelyek még finomhangolásra szorulnak, ugyanakkor abban minden piaci szereplő egyetért, hogy jó az irány, amelyen az ágazat elindult.

■ KÖPÖNCEI CSILLA

Jelentős változásokat hozhat a Közös Agrárpolitika jövőbeli kerete az eddigiekhez képest

Kamarai konferencia a fenntartható gazdálkodás jegyében

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara „Fenntartható Gazdálkodás” címmel nagyszabású nemzetközi szakmai konferenciát tartott 2017. október 18-án.

A fenntarthatóság, a kutatás-fejlesztés és az innováció minden szakpolitikában egyre hangsúlyosabb szerepet kap, ezért nekünk is több figyelmet kell szentelnünk ezekre. A kamara ezzel a konferenciával is tudatosítani kívánta a termelőkben és a döntéshozókban egyaránt, hogy a Közös Agrárpolitika (KAP) jövőbeli kerete az eddigiekhez képest jelentős változásokat hozhat, amelyre időben fel kell készülnünk. Legfontosabb kérdésként arra kell választ kapnunk, hogy miként valósítható meg a fenntarthatóság a mezőgazdaságban anélkül, hogy a gazdálkodókat érdemben korlátoznánk.

A „Fenntartható Gazdálkodás” című konferencia résztvevőit Győrffy Balázs kamarai elnök mellett köszöntötte Jakab István, a Magyar Országgyűlés alelnöke, a Magosz elnöke, valamint Diego Morales üzletfejlesztési igazgató, Mike Pence, az USA alelnökének korábbi főtanácsadója. A rendezvényen közel háromszáz vendég volt jelen, többek között a V4 országok agrárkamarái, valamint litván, horvát és bolgár vendégek, több hazánkba akkreditált követség, számos egyetem és kutatóintézet munkatársa.

Az elmúlt évtizedek során számtalan kihívással szembesült az agrárium, amelyek kezeléséhez elengedhetetlenné válnak a gyakorlatorientált kutatások és a majdani kutatási eredmények megfelelő adaptálása. Az innovatív megoldások feltétlenül szükségese ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelés és erdőgazdálkodás gazdaságilag, környezetileg és társadalmilag is fenntartható legyen.

Emellett az Európai Unió úgy alakította ki közös agrárpolitikáját, hogy az támogassa az olyan gazdálkodást, amely – az éghajlatváltozással összefüggésben – élelmiszebiztonságot nyújt és elősegíti Európa-szerte a vidéki területek kiegyensúlyozott, fenntartható fejlődését, beleértve a termelési viszonyok szempontjából legkedvezőtlenebb területek fejlődését is.

A fenntartható gazdálkodás során több követelménynek is eleget kell tenni. Meg kell felelni a polgárok élelmiszerekkel kapcsolatos elvárásainak – elegendő

mennyiségű, jó minőségű és biztonságos termékek széles választékát kell megfizethető áron kínálnia –, meg kell óvnia a környezetet, a gazdálkodónak pedig megélhetést kell biztosítania.

A fenntarthatóságnak a következő években minden szakpolitikában erőteljesebb hangsúlyt kell kapnia – különösen igaz ez az agrárpolitikára –, hiszen az agrárium szereplői azok, akik közvetlen kapcsolatban vannak a természeti erőforrásokkal, eredményességüknek fő meghatározója az azokkal való hatékony gazdálkodás.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elkötelezett annak érdekében, hogy a gazdálkodók az említett kihívásoknak megfeleljenek, versenyképesen és fenntartható módon tudjanak gazdálkodni.

Az uniós szakértők között is egyetértés van abban, hogy a Közös Agrárpolitika az egyik legsikeresebb uniós szakpolitika, amely immáron 55 éves múltat tud maga mögött. A környezeti kihívásokra mára valamennyi uniós szakpolitikának választ kell adnia. A KAP legutóbbi, 2013-as reformja is ezt hivatott elősegíteni a zöldítés bevezetésével. A társadalmi elvárás azonban a fenntartható fejlődési céloknak történő eredményesebb megfelelés irányába formálja az új, 2020 utáni KAP-ot is. Az Európai Bizottság erre vonatkozó nézeteinek kifejtésére a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Főigazgatóság részéről Mihail Dumitru főigazgató-helyettes úr vállalkozott előadásában a konferencia során.

Győrffy Balázs, a NAK elnöke beszédében utalt a gazdálkodók azon igényére, hogy az agrártársadalom számára a legfontosabb szempont, hogy ez a fenntarthatósági szempontokat középpontba állító irányvonal hogyan egyeztethető össze a termelők gazdasági életképességével. Ezzel összhangban kifejtette, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elkötelezett a fenntarthatóság mindhárom aspektusának erősítésében: a környezeti, a társadalmi és a gazdasági fenntarthatóságot egyaránt kiemelten fontosnak tartjuk. Lényegesnek tartjuk azt az alap gondolatot is, miszerint egy gazdálkodó csak akkor tevékenykedik fenntartható módon, ha gazdasági értelemben véve is fenntartható a tevékenysége. Ezt csak úgy lehet megvalósítani, ha a gazdálkodók folyamatos technológiai fejlődés és innováció révén világszerte viszonylatban is képesek megállni a helyüket.

A mezőgazdaság sajátos helyzetben van, hiszen a gazdálkodók

kezelik a természeti erőforrások jelentős hányadát. Ezért kulcsfontosságú, hogy gazdálkodásuk során tekintettel legyenek a talaj minőségének és szerkezetének megóvására, hiszen az a termékenység záloga is. A különféle növényvédőszer, műtrágya és egyéb kemikáliák használatának korlátozásával a KAP jelenleg is aktívan hozzájárul az ökoszisztéma, biodiverzitás megőrzéséhez, valamint folyó-, álló- és talajvízeink megóvásához. Egyes növények termesztésének támogatásával pedig közvetve segíti elő a talaj nitrogéntartalmának, vízháztartásának és szerkezetességének megőrzését és az üvegházhatású gázok megkötését.

Ugyanakkor a mezőgazdaság sajátos helyzete abban is megmutatkozik, hogy miközben jelentős potenciált tartogat a klímaváltozás leküzdésében, egyben a klímaváltozás negatív hatásainak is leginkább kitett ágazat. A gazdálkodók közvetlenül szembesülnek a klímaváltozás negatív hatásaival, a szélsőséges időjárási eseményekkel, mint például a jég, az aszály, a bő csapadék, az árvíz, a belvíz. Ezért megélhetésük is nagyban függ ezen folyamat kimenetelétől. Az új károkozókkal szemben rezisztens, a szárazságot jobban tűrő fajták és innovatív technológiák alkalmazása a fennmaradás egyik záloga. Mindebben a jövőben nagy szerepe lesz az oktatásnak, a tudásátadásnak és a jó gyakorlatok, innovatív technikák terjesztésének és ösztönzésének.

A fenntarthatóság Európai Tanácson belüli napirendre vétele, valamint a konferencián történő megvitatása a közelgő KAP-reform miatt is igencsak időszzerű. Várható ugyanis, hogy a korábbi tendencia folytatódik, és az agrárpolitikában 2020 után egyre hangsúlyosabb szerepet kap a környezetvédelem és fenntarthatóság. A zöldítés – vagy annak utódja – minden eddiginél nagyobb hányadát teszi majd ki a

gazdálkodók támogatásának, és jelentősebb szerepet kapnak a kockázatkezelési intézkedések, amelyek a gazdálkodók szélsőséges időjárási események okozta veszteségein kívánnak enyhíteni. A klímaváltozás egyre több ember számára érzékelhető, valós probléma, amelyre kellő figyelmet kell fordítani. Féltő, hogy amennyiben Magyarországon nem kezeljük megfelelően az új irányvonalakat, mint amilyen a fenntarthatóság, a digitalizáció és az innováció szükségessége, az ismételt lemaradást eredményez a többi tagországhoz képest, és kialakulhat egy többsebességű agrárpolitika. Abban, hogy ezt elkerüljük, jelentős szerepe van a gazdálkodókat tömörítő szervezeteknek. Így a NAK arra törekszik, hogy a gazdálkodók tudatosságát erősítse és fogékonnyabbá tegye őket az új kihívásokkal szembeni megoldásokra és a fenntarthatóságban betöltött felelősségteljes szerepükre.

Köztudott, hogy a vidék népességmegtartó képességének javítása érdekében a vidéken élők életminőségének javítása elengedhetetlen. Az uniós vidékfejlesztési politikája ebben kétségtelenül nagy segítséget nyújtott az elmúlt

időszak során. A témára vonatkozóan Kis Miklós Zsolt agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkár tartott előadást, amelyben jelezte, hogy napjainkban a fenntartható mezőgazdasági termelést a versenyképesség és a hatékonyság oldaláról megközelítve elsősorban a természeti környezet megóvása szempontjából vizsgálják a szakemberek; ugyanakkor – ennek fontosságát nem tagadva – a magyar agrárpolitika a fenntarthatóságot agrárgazdasági, agrárhatékonysági és agrárszociológiai szempontokból is értelmezni kívánja. A hatékonyság közgazdasági értelemben elsősorban vállalati kategória. Egy ország mezőgazdaságát pedig annak mezőgazdasággal foglalkozó vállalkozásainak az összessége alkotja. Ebből pedig egyenesen következik, hogy Magyarország támogatáspolitikájában kulcsszerepet kell hogy kapjon a mezőgazdasági kis- és közepes gazdaságok támogatásának az előtérbe helyezése. A hazai 2014–2020 közötti Vidékfejlesztési Program beruházási forrásaihoz 80 százalékban az említett méretkategóriájú vállalkozások jutnak hozzá. A konferencia előadásai elérhetőek a NAK honlapján.

TÁJÉKOZTATÁSI
SZOLGÁLTATÁS

A gazdálkodók kényelmét szolgálja a kamarai kártya vagy őstermelői igazolvány aktív használata

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a Tájékoztatói Szolgáltatás (TISZ) keretében az agráriumban tevékenységet végzők munkáját kívánja támogatni a folyamatosan bevezetésre kerülő szolgáltatásai által. Kiemelten fontos célkitűzésünk az időigényes adminisztráció csökkentése és a hatékony feladatellátás. A tavalyi év egyik legjelentősebb kamarai vállalása volt a korábbi, papíralapú őstermelői igazolványok cseréje új, kártyaalapú igazolványokra, amelynek eredményeképpen számos gazdálkodó élhet a személyes adataira vonatkozó gyorsabb és pontosabb ügyintézési lehetőséggel. A hasonlóan gyors ügyintézés biztosítása érdekében

a nem őstermelő ügyfeleinknek kamarai kártyát biztosítunk, amelyek folyamatosan kerülnek postázásra. Az említett kártyák nyújtotta elektronikus megoldások-

nak köszönhetően falugazdász kollégáink naprakész információkkal rendelkezhetnek az Ön ügyeinek állapotáról és azok folyamatairól, valamint a folya-

matok nyomon követése egyszerűsödik. A személyes ügyintézésen túl a kártyák lehetőséget adnak a kamara által szervezett, gyakorlati információkat közvetítő csoportos tájékoztatókon, valamint a szélesebb körben rendezett szakmai eseményeken való részvétel alkalmával a jelenlét igazolására. A fentiekre tekintettel javasoljuk mindazoknak, akik bármely módon kapcsolatba kívánnak velünk lépni, hogy minden esetben éljenek a kamarai kártya vagy őstermelői igazolvány használata adta kényelmi funkcióval, mint például a várakozási idő csökkenése.

■ VIZI VERONIKA
VEZETŐ SZAKÉRTŐ

Rövidül a webGN beadási időszaka

A Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett egyes pályázatokra vonatkozóan a gazdálkodóknak, kedvezményezetteknek a vállalásaik dokumentálása érdekében évente Gazdálkodási Naplót kell vezetniük, majd a rögzített adatokból elektronikus úton adatot is kell szolgáltatni a Nébih weboldalán. Ennek az elektronikus adatszolgáltatásnak közismert neve a webGN.

A vidékfejlesztési program keretében nyújtható támogatások minél

gyorsabb kifizethetősége érdekében a webGN benyújtási határidejének lerövidítése vált indokolttá, minek következtében minden érintettnek a webGN-t a tárgyévet követő január 1–január 31. között kell benyújtani a Nébih weboldalán.

Adatszolgáltatásra kötelezettek az alábbi pályázati felhívás alapján támogatást igénylő gazdálkodók, akik a pályázati felhívásokhoz tartozó segédletek mellékleteiben ellenőrizhetik a webGN-ben kötelezően rögzítendő adatokat:

- VP agrárkörnyezetgazdálkodás 2015 (VP4-10.1.1-15 kódszám)
- VP agrárkörnyezetgazdálkodás 2016 (VP4-10.1.1-16 kódszám)
- Natura 2000 gyeptgazdálkodási adatot (VP4-12.1.1-16 kódszám)
- VP ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása (VP-4-11.1.-11.2.-15 kódszám)
- Kompenzációs kifizetések természetű hátránnyal (THÉT) (VP4-13.2.1.-16 kódszám)

Ezúton is felhívjuk a figyelmet a Gazdálkodási Napló naprakész vezetésére, hogy az adatszolgáltatás teljesítésének a lényegesen rövidebb határidőn belül is eleget tudjanak tenni. Kiemelten fontos, hogy a határidő mulasztása jogvesztő, azaz nem lehet hiánypótlással eleget tenni e kötelezettségnek, és ennek jogkövetkezménye lehet az előző évi támogatási összeg akár 15 százalékának az elvesztése is.

■ SZTAHURA ERZSÉBET
SZAKÉRTŐ

Az összefogásra mondtak igent a gazdák

Véget ért a széthúzás kora a magyar mezőgazdaságban, a gazdák igent mondtak az összefogásra – vélekedett a lapunknak adott interjújában Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) elnöke. A kamarai választások eredményeit értékelve elmondta: a tagság az elmúlt években elvégzett munkát voksaival honorálta. A kamara pedig kész arra, hogy éljen a jelentős felhatalmazás adta lehetőséggel.

– **Meghatározó fölényrel nyerte meg az agrárkamarai választásokat a Magosz. Hogyan értékeli az eredményeket?**

– Az első szó a köszöneté. Hálával tartozom a szavazóknak, és kíméltem annak a 17 szakmai szervezetnek, amely igent mondott az összefogásra. Az idén minden eddiginél szorosabb együttműködés alakult ki az ágazatban, a szövetségeseink a teljes hazai agrár-élelmiszeripart lefedik. Az eredmények is jórészt ennek az egységnek köszönhetők. Nagyon egyszerű és tiszta üzenetet kaptunk a gazdatársadalomtól: az emberek elsősorban többsége folytatni szeretné azt a munkát, amit 5 éve, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) létrehozásakor megkezdtünk.

– **Az előző ciklusnál jóval többen járultak az urnákhoz és adták le voksukat a megyei küldöttekre. Minek tudható be a választói aktivitás emelkedése?**

– A jelentős választási részvétel a bizalom jele volt: a gazdák bíznak azokban, akik a kamara berkein belül értük dolgoznak. Ha az emberek hisznek abban, hogy a szervezet, amelynek tagjai, az ő ügyüket képviseli, akkor fontosnak tartják, hogy véleményyt nyilvánítsanak annak működéséről is. Annak ellenére magas volt a résztvevők aránya, hogy országosan mindössze 248 választási körzetet jelöltünk ki, így sokaknak autóbá-

kellett ülni ahhoz, hogy leadhassák a szavazatukat, ami pénzt és időt is igényelt a gazdától. Óriási eredménynek tartom, hogy így is közel 48 ezren vettek részt a választásokon, és az érvényes szavazatok több mint 88 százalékát pedig az összefogás listája szerezte meg.

– **Ezzel jelentős felhatalmazást kaptak a tagságtól.**

– Hosszú, küzdelmes és felelősségteljes munka árán jutottunk el oda, hogy újjászervezzük a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarát. Azzal, hogy az alapanyag-termelésről, a feldolgozástól a nagykereskedelemtől integrálni tudtuk az összes piaci szereplőt, egy olyan köztestületet hoztunk létre, amelyre a legfejlettebb nyugati

országok is csak kísérletet tettek eddig. A tagság az elmúlt években elvégzett munkát honorálta a voksokkal. A kamara megalakulásának pillanatától a korábban szinte teljesen felszámolt falugazdász hálózat újjáépítésével komoly segítséget nyújtott a termelőknek. De a nagyobb piaci szereplők érdekében is számtalanszor eljárt a testület, gondolkunk csak a tej- vagy a sertésspiaci válság felszámolását célzó intézkedésekre.

– **Mire használják ezt a jelentős legitimitációt?**

– Végre beteljesedni látszik az, amire a rendszerváltás óta vártunk. A mezőgazdaság összefogott, ezt az egységet pedig a

magunk javára kell fordítani. Az emberek pontosan tudják, hogy mekkora kihívások előtt állunk. A világban hatalmas hálózatokban folyik a termelés, egy gazda egymagában elvész a koncentrált piacon. Csak a jól szervezett, a rendszeres információkat és a korszerű tudást alkalmazni képes gazdaságok lesznek sikeresek. A NAK készen áll arra, hogy a tagságtól kapott felhatalmazás alapján folytassa azt a szakmai munkát, amit megkezdett. Számos stratégiai kérdéssről kell döntés hozni a következő időszakban. A felszíni vizek hasznosításával, a GMO-mentes állati termékek előállításához elengedhetetlen fehérjeprogram megvalósításával kiaknázhatóak az agráriumban még mindig meglévő jelentős tartalékok. A tagságtól kapott felhatalmazásnak köszönhetően eredményesen állhatunk a kormány elé a javaslatainkkal.

– **Bár 10 megyében nem volt kihívójuk, 9 megyében a nagyzemeket képviselő Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége is elindította jelöltjét. Gratulált a MOSZ a választási győzelemhez?**

– Nem, de ez a szervezet személyes ügye. A megszerzett 5311 szavazat komoly bukást jelent számukra. Nyilván nem lehet véletlen, hogy sok esetben még a saját tagsága is elfordult a MOSZ-tól, hiszen közülük sokan abban a kilenc megyében is az összefogás színeiben indultak, ahol nagyzemzeti lista is volt. Ugyanakkor jelzem: az eredmények kihirdetésétől kezdve azokat is ugyanolyan tisztességgel képviseljük, akik ellenünk szavaztak. Nincs diszkrimináció, nincs listázás. Partnerség van. Hiszen csak egy magyar agrár-, élelmiszergazdaság létezik, és számunkra az erő az összefogás adja.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARAFÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

MINISZTERELNÖKSÉG

Magyar
ÁllamkincstárSZÉCHENYI
2020

„Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa.”

Az Európai Bizottság EMVA-ra vonatkozó internetes oldala: https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_hu

Az összefogás listája nyert minden megyében az agrárkamaraival választáson

A Magosz és szövetségesei megszolgálgják a tagok bizalmát

Mind a 19 megyében meggyőző fölényrel nyerte meg a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) megyeiküldött-választását a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége és szövetségesei.

Mindenekelőtt köszönetet szeretnék mondani a velünk szövetségre lépett szakmai szervezeteknek mint kollégáknak és mint elkötelezett szakembereknek, hogy a rendszerváltás óta példátlan összefogást tudunk felmutatni a magyar vidéken – mondta a választásokat értékelő sajtótájékoztatón Jakab István. A Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) elnöke, az Országgyűlés alelnöke kiemelte, hogy a választáson közel ötven ezer kamarai tag vett részt, s mint mondta, az ő kiállásuk is legitimálja az elsőprő eredményt. Mint mondta, az összefogásnak köszönhetően az elmúlt öt évben sikerült egy olyan szervezetet felállítani, amellyel most esély teremődött arra, hogy – 18 szervezettel együtt a teljes szakmát lefedve – az agrárgazdasági kamara gyakorlatilag a teljes agrár- és élelmiszeripart képviselhesse. A közeljövő feladata lesz az, hogy ezzel az erős felhatalmazással készítsük elő a fontos stratégiai kérdéseket – tette hozzá. A választáson részt vevők számára kapcsolatban felhívta a figyelmet arra, hogy mindössze 248 szavazókörzetben adhatták le voksukat a tagok, így gyakran utazni kellett ahhoz, hogy élhessenek ezzel a

jogukkal, így nagy köszönet illeti meg a szavazáson részt vevőket is. Györffy Balázs is a köszönetet mondott a szövetségeseknek a kampányban való részvételért és a tagoknak, hogy elmentek szavazni. A megkapott kiemelkedő felhatalmazás az átlag feletti részvétellel párosult, még úgy is, hogy a földmunkára alkalmas, kiváló idő volt, ami kicsit ellenünk dolgozott – mondta a kamara elnöke. A szavazáson 47 696 fő jelent meg, az érvényes szavazatok száma 45 576 volt, amelyből 40 252 voksal a Magosz-listát támogatták. Az összefogás listája így 88,32 százalékos szavazati arányt ért el. Györffy Balázs szerint mindez jelentős fel-

hatalmazást, komoly erőt és még nagyobb felelősséget jelent a következő időszakra. A szavazáson való részvétel aránya nemzetközi összehasonlításban is kiemelkedő volt. Példaként említette a lengyelországi 2,8 százalékos részvételt és a százéves múltra visszatekintő osztrák kamarai választást, ahol a tagság 25 százaléka járult az urnához. Emlékeztetett arra, hogy a mostani 13,21 százalékos részvételhez képest a 2013-as első választáskor – miután még a jelenleginél kevésbé volt beágyazva a szervezet – 14 565-en, 7,3 százaléknian mentek el, ám még az is sokkal több volt az egy százalékot alig meghaladó előző kamarai rendszer utolsó, 2008-as választásán elátnél. Györffy Balázs megköszönte a kormánynak azt a támogatást, amelyet a vidék kapott az elmúlt években, és hozzátette: bízik benne, hogy a jó kapcsolat a továbbiakban is fennmarad.

Jakab István rámutatott: az elmúlt napokban a kamarai tagok arról is döntöttek, hogy elutasítják-e a tagsági díjat, mint ahogy arról is, hogy jó iránynak tartják-e azt, ha a kamara korrekt és jó viszonyra törekszik a mindenkorai kormánnyal. Meg kell, hogy szolgáljuk a bizalmat és a kamarai tagság száz százaléka érdekelt képviselni fogjuk – szögezte le.

Újságírói kérdésre Györffy Balázs, a közttestület elnöke elmondta, hogy a következő időszakban elsősorban a gazdák összefogását, az innovációra való nyitottságát, a technológiai újítások átvételét és a terméshibiztonságot nyújtó rendszerek kiépítését szeretné előrébb mozdítani. Emellett – folytatta – kiemelten fontos az uniós források könnyű és egyszerű lehívhatóságának segítése, a források felosztásának megfelelő kialakítása és az, hogy a kialakított kamarai struktúra a továbbiakban is maximálisan a tagok rendelkezésére álljon. Mind mondta a dinamikus változó gazdasági és politikai környezetben fel kell készíteni a tagságot a tudás és innováció átvételére és profi alkalmazására is. Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke, az Országgyűlés alelnöke hozzátette: a következő húsz évtizedben nagyobb lesz a változás a tudás és technológia tekintetében, mint az elmúlt kétszáz évben volt. Ahol a világ hálózatokban működik, a tőke koncentráltan mozog, az atomizált gazda elbukik –

mutatott rá. Véleménye szerint így csak az a gazdaság, az az ország lesz sikeres, amely össze tud zárni.

Az előző ciklusban azt tűzték ki célul, hogy a termelők érdekét képviselő kamarát hozzunk létre – mondta Vancsura József, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének (GOSZ) elnöke. Ez a kamara létrejött, olyan, amelyik kiharcolja azt, amit szeretnének. A mostani választás előtt már tudtuk, hogy van egy jól működő falugazdász hálózat, és most már azt akarjuk – tette hozzá –, hogy az egész mezőgazdaságot előrevivő lépéseket is megtegye, a legfontosabb a versenyképesség s a vízgazdálkodás fejlesztése. Bízunk abban, hogy együtt ez is sikerülni fog – mondta a GOSZ elnöke.

Mélykúti Tibor, a Tej Szakmaközi Szervezet és Tejterméktanács elnöke gratulált a Magosznak a nagyaranyú győzelemhez. Mint mondta, a szakmaközi szervezetnek is nagyon fontos tény ez, mert jó és erős

együttműködés alakult ki a kamarával. Mint mondta, 2016-ban nagyon negatív irány alakult ki az ágazatból fejlődés fejlesztése. Bízunk abban, amelynek felszínén maradásában komoly szerepe volt a kamarának és a kormánynak, amelyeknek köszönhetően emelték a támogatásokat. Az áfacsoökkentés is kiemelten fontos lépés volt, amiben kiemelten fontos szerepe volt Jakab Istvánnak és Györffy Balásznak – mutatott rá. Bízunk benne, hogy a

jövőben is ilyen erős és hatékony együttműködést lesz.

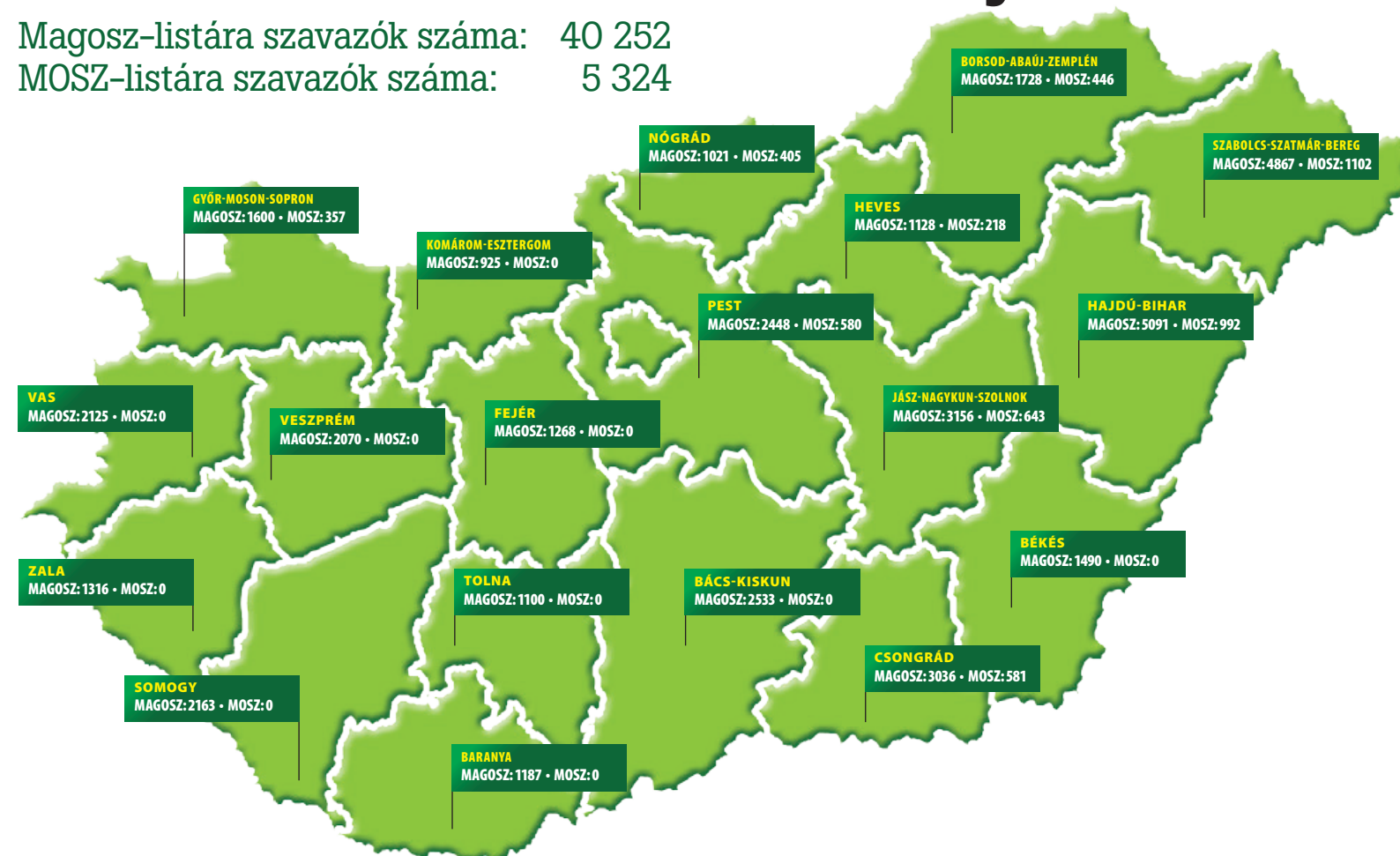
Mócs András, a Magánerdő-tulajdonosok Szövetsége elnöke szerint is kiemelt jelentőségű összefogás alakult ki, amely lehetővé tette az erdőgazdálkodók érdekeit is szem előtt tartó erdőtervény megalkotását. Egyértelművé vált ezzel, hogy a választások után az agrárium részvevői is a törvényalkotás szereplői lehetnek – jelentette ki.

Patai Vilmos, a Hangya Szövetkezeti Együttműködés elnöke szerint a gazdák és a magyar vidék ismét tanúbizonyságát adta annak, hogy mekkora erő van az összefogásban. – A kamarában az elmúlt időszakban elkezdünk dolgozni azon, hogy segítsük ezt az összefogást – mondta. – A keresleti oldal olyan mértékben koncentráldott, hogy nekünk, magyar gazdáknak csak az ad lehetőséget a kiegyensúlyozott vállalkozásra, ha összefogunk és a kínálati oldalon is koncentráltabb fellépést tudunk kialakítani – mondta Patay Vilmos.

A választás tanulságát összefoglalva Jakab István azzal zárta a sajtótájékoztatót, hogy a mostani nem egyszerű választás, hanem értékvalasztás is volt, a gazdák pedig az összefogás mellett tették le voksukat. Mint mondta, minden erejükkel azon lesznek, hogy ezt a bizalmat megszolgálgják.

A kamarai választások eredménye

Magosz-listára szavazók száma: 40 252
MOSZ-listára szavazók száma: 5 324

A magyar alma vásárlására buzdítottak

Az almafogyasztást népszerűsítő promóciót indított a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara, az Agrármarketing Centrum, a Földművelésügyi Minisztérium és öt kereskedelmi áruházlánc. A kampány célja az volt, hogy felhívja a fogyasztók figyelmét a kiváló minőségű hazai almára, és megismertesse a vásárlókkal a gazdag fajtaválasztékot.

A kampány elsődleges célja volt a fogyasztás ösztönzése, a fogyasztói tudatosság növelése, a hazánkban termelt almafajták megismertetése. Másik cél volt, hogy a fogyasztók megismerkedjenek az alma egészségre gyakorolt jótékony hatásaival: a magas vitamin-, rost- és ásványianyag-tartalommal. A minőségi, finom, hazai termékeket az Auchan, a CBA, a METRO, a SPAR és a TESCO üzleteiben október 20-tól november 18-ig lehetett kóstolni.

Az ideai magyarországi almatermés az egész Európát érintő tava-

szi fagyok eredményeként mintegy 520–530 ezer tonna, ez valamivel kevesebb az átlagosnál. A tavaszi időjárás miatt Európában mintegy 3 millió tonnával kevesebb alma termett, mint a sokéves átlag. Ez 2017-ben keresleti piacot eredményezett, ami mind az étkezési, mind az ipari almánál az előző évekhez képest lényegesen maga-

sabb termelői árakat hozott. Ugyanakkor a kamara felhívja a figyelmet: fontos, hogy az idei kedvező árak ne tévesszék meg a termelőket, folytatni kell az almatermelés szerkezetátalakítását, növelve az étkezési, jó minőségű alma mennyiségét.

A hazai almatermelés szerkezete évek óta változatlan, a termés 30

százaléka étkezési, 70 százaléká ipari minőségű. A hazai kedvelt fő fajták a Gala, az Idared, a Jonagold, a Golden, de még jelentős területen található Jonathan is. Az összes termőterület 26 ezer hektár körüli, a fő termőfaják Szabolcs-Szatmár-Bereg és Zala megyében, valamint a Duna-Tisza közén vannak. A magyarországi egy főre eső éves almafogyasztás 15 kg körül van, amit a kamara szerint célszerű lenne 20 kg közelébe emelni. Hazánkban fontos szerepe van az iparialma-termelésnek is, a feldolgozás volumene 300–350 ezer tonna alma, de a kapacitások lehetővé tennék 500–550 ezer tonna feldolgozást is. Ugyanis világszerte erősödik az almából készült termékek iránti kereslet, egyre népszerűbbek a rostos levek, pürék és a cider, valamint az almasűrítvény iránti igény is nő.

■ NAK

Emelnének az agráriumnak járó díjmentes vízkontingenseken

Engedélyköteles marad minden vízi létesítmény

Az Országgyűlés a napokban tárgyalta több, a vízhasználattal kapcsolatos törvénymódosító javaslatot. Fontos változás, hogy az agráriumnak járó díjmentes vízkontingenseket az öntözés esetében 400 000 m³/évre, a halgazdálkodás és rizstermesztés esetében pedig a 300 000 m³/évre emelnék.

Az illegális kutak amnesztíájának idejét azonban nem hosszabítanák meg, ezen létesítmények bírságmentes engedélyezése továbbra is 2018 vége maradna.

Az illegálisan fúrt kutakat illetően reprezentatív statisztikával nem rendelkezünk, de egy tanulmány szerint az illegalitás bázisát kisebb részben a háztartási vízigényt kielégítő kutak alkotják, nagyjából a mezőgazdasági öntözés céljára kialakított létesít-

mények. A Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara támogatásával ezért a vízgazdálkodásról szóló törvény módosítása lehetővé tette azt, hogy a 2016. június 4. előtt illegálisan kialakított kutak fennmaradását bírságmentesen lehessen engedélyeztetni az illetékes vízügyi hatóságnál 2018. december

31-ig. A vonatkozó bírság természetes személyek esetén 300 ezer forintig, gazdasági vízhasználók esetében 1 millió forintig is terjedhet. A módosítás azonban nem tett különbséget a vízkivételt biztosító vízi létesítmények között, ezért kiterjedt az agrárvízes kutakon túl a jegyző által engedélyez-

hető házi vízigényes kutakra is. Mindeközben nem volt a közutadatban, hogy a házi vízigényes kutak létesítése és üzemeltetése mindig is engedélyköteles tevékenység volt, ezért számos félreértés született ezzel kapcsolatban. 2017. augusztus végén arról szölkak a hírek, hogy 80 méteres mélységig ingyenessé teszi a kormány a kútfúrást. Ezen törekvés azonban nem terjedt ki az agrár-vízhasználatokra, csak a házi vízigényeket kielégítő kutakra vonatkozott, és csak akkor, ha azok nem érintenek ivó- vagy sérülékeny vízbázist. A jelenlegi törvénymódosító csomag azonban nem törölné el a házi vízigény kielégítésére szolgáló, 80 méternél sekélyebb kutak engedélyezési és bejelentési kötelezettségét.

■ NAK

Indul az öntözésfejlesztési stratégia kidolgozása és a vízigények felmérése

A kormány öntözésfejlesztési stratégia megalkotását tartja szükségesnek, mivel állami feladatnak tekinti az öntözéses gazdálkodás elterjesztésének, észszerű fejlesztésének, a vízkészletek védelmének és hasznosításának ügyét. A stratégia többek között a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara bevonásával készül el. A kamara vállalta, hogy 2014 után az öntözésfejlesztés megvalósítása szempontjából reális területeken újra felméri és pontosítja a vízigényeket.

A 2017. október 17-én megjelent, öntözésfejlesztési stratégia megalkotásáról szóló kormányhatározat értelmében a kormány állami feladatnak tekinti az öntözéses gazdálkodás elterjesztésének, észszerű fejlesztésének, a vízkészletek védelmének és hasznosításának ügyét. A stratégia megalkotásáért elsősorban a Belügyminisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium felel, a feladatok végrehajtásában pedig a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara bevonásával együttműködve részt vesz az Országos Vízügyi Főigazgatóság, valamint az Agrár-gazdasági Kutató Intézet.

Az öntözésfejlesztési stratégia számos feladatot határoz meg. Egyrészt öntözési katasztert kell készíteni a talajvédelmi, környezetvédelmi, természetvédelmi korlátok, a növénytermesztési feltételek, az öntözésfejlesztési igény, valamint az öntözésre alkalmas területek meghatározásával. Másrészt előírja, hogy javaslatot kell tenni az együttes működtetéshez és a termelői közösségek kialakításához szükséges feladat-, pénzügyi és szabályozási feltételrendszerére.

Továbbá meg kell vizsgálni az öntözési célú víztározási lehetőségeket, felül kell vizsgálni a kettős működésű rendszerek, valamint a belvízrendszerek üzemeltetését a védekezés fenntartása és a víz vízszatartása és tározása érdekében. Ezen felül meg kell határozni a védekezés fenntartását, a belvizek területen hagyását, a víz visszatart-

tását, annak tározását szolgáló lehetséges területeket. Mindezt a természetvédelmi szempontok figyelembevételével, azaz a komplex hasznosítása érdekében meg kell vizsgálni és javaslatot kell tenni a víz hasznosítása céljából a környezetvédelmi szempontból is előnyös vizes élőhelyek kialakítását szolgáló területekre. Ezen felül be kell mutatni a hatékony öntözéses gazdálkodás elterjesztéséhez és működtetéséhez szükséges műszaki, infrastrukturális feltételrendszert, humánerőforrás- és pénzügyierőforrás-igényt, valamint szakmai stratégiát kell készíteni az öntözésfejlesztéshez szükséges jelenlegi és távlati infrastrukturális és vízkészlet-gazdálkodási lehetőségekről.

Az öntözésfejlesztési stratégia hazánk termőterületeit a vízzel

elláthatóság és természetvédelmi szempontok alapján egyfajta öntözhetőségi övezetekbe kívánja sorolni, úgymint öntözhető (I. övezet), kis beavatkozással öntözhetővé tehető (II. övezet), nagy beavatkozással öntözhető területek (III. övezet), valamint, ahol a feltételek jelenleg nem adóttak, így nem öntözhető területek (IV. övezet).

A stratégia részeként a kamara vállalta, hogy 2014 után az öntözésfejlesztés megvalósítása szempontjából reális területeken újra felméri a vízigényeket, amely elsősorban az I. övezetet jelenti majd, részben a II. övezetet. A vízigényfelmérést az öntözéses gazdálkodás lehetséges területeihez, a vízgűjtő rendszerekben rendelkezésre álló vízkészletekhez és a tényleges öntözési igényekhez tervezzük kialakítani, lehatárolva a

pontos fejlesztési irányokat. A vízigényfelmérés eredeti, 2017 őszi végrehajtásának idejét a kormányhatározat megjelenéséhez kellett igazítani, így a felmérést várhatóan még idén decemberben megkezdjük. A felmérés a falugazdászok közreműködésével valósul majd meg, akik megkeresik az állami öntözőrendszerek hatóterületén gazdálkodást végző termelőket, ez megközelítőleg 1,2 millió hektárt jelent és közel 43 000 gazdálkodót.

A stratégia célja az öntözött területek minimum 300 ezer hektárra történő növelése, ezen belül is a kertészeti kultúrák és szőlő- és gyümölcstüftvények arányának növelése, elsősorban felszíni vízkészletek felhasználásával, a felszín alatti vízkészlet igénybe vételének minimalizálása és a víztakarékos öntözési technológiák alkalmazása mellett. A stratégia természetesen megoldási javaslatokat fogalmaz meg azon területek öntözésfejlesztésére, amelyek most nem érintettek a vízigényfelméréssel.

Az Öntözésfejlesztési Stratégiát 2018. április 30-ig elő kell terjeszteni a kormány elé jóváhagyás céljából.

■ NAK

Kimagasló lehetőségek és kihívások a húsmarhatenyésztésben

Az állattenyésztés sikerágazata lett az elmúlt évtizedben a húsmarhaszektor, hiszen az állatlétszám itt emelkedett a legnagyobb mértékben, a piac összességében stabil, a támogatási környezet pedig nagyon kedvező – közölte az Országos Húsmarhatenyésztési Tanácskozás nevű eseményen Wagenhoffer Zsombor, a tanácskozás egyik fő szervezője és levezető elnöke.

Természetesen a húsmarhatenyésztők nem érzik azt, hogy könnyű lenne az életük, ráadásul az állományra veszélyt jelentő egzotikus betegségek szomszédos országokból való áttejedése, illetve a keleti piacok kiszámíthatatlansága az exportot egyik napról a másikra lebéníthatják, amiknek súlyos következményei lehetnek – mutatott rá a Magyar Állattenyésztők Szövetségének ügyvezető igazgatója. Wagenhoffer Zsombor hozzátette: a mennyiségi fejlődést most egy minőséginek kell felváltania annak érdekében, hogy a tenyésztők és árutermelők tartósan sikeresek maradhassanak. Ebben a tenyésztőszervezeteknek meghatározó szerepük lehet, amennyiben sikerül megalkotni egy olyan új állattenyésztési törvényt, amely a tenyészállat- és szaporítóanyag-forgalmazás globalizálását célul kitűző európai uniós joganyagba nem ütközve lesz képes megerősíteni a magyar tenyésztőszervezést – mutatott rá a közeljövő egyik legnagyobb feladatára Wagenhoffer Zsombor.

Támogatásfüggő jövedelmezőség

A számok jók, hiszen a húshasznú tehénállomány 2004 óta közel négyszeresére (148 ezerre) bővült, emelkedő tendenciát mutat a vágómarha-állomány és

a marhavágások, valamint az élőmarhaexport is – mondta előadásában Szentirmay Zoltán, a Földművelésügyi Minisztérium agrárgazdasági főosztályának vezetője. Az ágazat jövedelmezősége azonban túlságosan függ az éves szinten mintegy 20,6 milliárd forintot kitevő közvetlen állatalapú támogatásoktól –

jegyezte meg a szakember. Emlékeztetett, hogy a nyertes szarvasmarha ÁTK-pályázatok, amelyekről az értesítést a napokban kapták meg a gazdák, eredetileg 20 milliárdosra tervezett keretéhez a kormány 10 milliárd

forintot csoportosított át a vidékfejlesztési forrásokból.

Szorognak a szomszédok

A szomszédos országok egy része, például Csehország és Ausztria a húsmarhatenyésztésben már konkurenciának tekinthető, de Szlovákia, Románia és majd Szerbia is azzá válhat belátható időn belül, amennyiben sikeresen folytatják a húsmarhaágazatuk fejlesztését – figyelmeztetett Márton István. Ezek az országok most még tőlünk is sok tenyészállatot vásárolnak, de ez nem tart örökké – szögezte le a Hereford, Angus és Galloway Tenyésztők Egyesületének igazgatója, aki az élőmarhaexport-piacá-

fülöp-szigeteki piacot, amikkel kapcsolatban azonban még sok a kérdés.

Nagyon jó számok

A KSH adatai alapján Magyarország élőmarhaexportja nem változott jelentősen (26 ezer tonna) 2017 első hét hónapjában a 2016. január–júliusához képest. A főbb partnerek Törökország, Ausztria, Horvátország és Oroszország voltak. A legtöbb szarvasmarhát Törökországba szállítottuk, ahova csaknem 3 százalékkal nőtt az export. Ausztriába 6 százalékkal, Oroszországba 4 százalékkal csökkent a kiszállított mennyiség, míg Horvátországba 30 százalékkal emelkedett a kivitel. Magyarország élőmarhaimportja 21 százalékkal, 11 ezer tonnára nőtt 2017 első hét hónapjában a 2016. január–júliusban beszállított mennyiséghez képest. Az élő szarvasmarha csaknem fele Hollandiából és Németországból származott. Magyarország marhahúsexportjának mennyisége (7,8 ezer tonna) 2 százalékkal csökkent, míg értéke 5 százalékkal emelkedett a vizsgált időszakban. A marhahúsimport volume-ne 9 százalékkal, 7,6 ezer tonnára, értéke 12 százalékkal nőtt – közölte az Agrárgazdasági Kutatóintézet. Magyarországon a fiatal bika termelői ára 793 forint/kilogramm hasított meleg súly volt 2017 szeptemberében, 1,4 százalékkal nőtt az előző év azonos hónapjának átlagárához viszonyítva. A vágótehén ára 18,1 százalékkal, a vágóüszőé 22,9 százalékkal emelkedett ugyanekkor. A KSH adatai szerint a marharostélyos fogyasztói ára 4,3 százalékkal nőtt 2017 szeptemberében az egy évvel korábbihoz képest.

■ K. CS.

Egyre fontosabb szerepet kap a belpiac

Októberben folytatódott a kamara Élelmiszeripari Körkép 2017 című őszi konferenciasorozata. A húsfeldolgozás, valamint az élelmiszer-feldolgozás és kereskedelem volt középpontban.

Az élelmiszeripar erősítése érdekében fogadta el a kormány a húszpontos élelmiszerbiztonsági akciótervet, ami három pillérre épül, a minőségi szabályozásra, a hatósági fejlesztésre és a vásárlói szemlélet fejlesztésére. Az ágazat fejlesztésére pedig 300 milliárd forintot biztosítanak – mondta a húsfeldolgozást körüljáró rendezvényen Laszlovsky Gábor, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) főosztályvezetője. Megjegyezte, hogy alacsony hatékonysága és jövedelemtermelő képessége miatt a kormány 2012-ben stratégiai ágazattá nyilvánította az élelmiszeripart, majd 2015-ben kidolgozta az ágazat stratégiáját, miután megállapították, hogy hatékonysága és jövedelemtermelő képessége alacsony. Az említett fejlesztési összeget főleg a Vidékfejlesztési Program, valamint a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program kereteiből biztosítják, de szerinte remélhetőleg később más forrásokból is juthat az ágazatnak.

A főosztályvezető beszélt arról is, hogy egyre fontosabb szerepet kap a belföldi piac, amely nélkül nem működik az exportra történő termelés sem. Legfontosabb cél-nak nevezte, hogy a magyar fogyasztó jó minőségű és megfizethető árú élelmiszerhez jusson hozzá, valamint, hogy a termékek előállításában részt vevők is meg tudjanak ebből élni.

Éder Tamás, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara alelnöke arról beszélt: a kamara komoly erőfeszítéseket tesz azért, hogy eloszlassa az élelmiszeriparról kialakult tévhitet, valamint, hogy erősítse az élelmiszer-előállítás jó hírne-

vét. Hozzátette, hogy emellett szakmai nyomást gyakorolnak az áfa- és a támogatáspolitikai kialakítására. Mint mondta, a húságazatban a legnagyobb problémának látják, hogy sokszor nincs naprakész technológiai felkészültsége az ágazat résztvevőinek, ezért őket gyakorlatorientált szakmai képzéssel próbálják segíteni.

Az élelmiszer-kereskedelemmel kapcsolatos rendezvényen szóba került a 2016-os élelmiszerlánc-felügyeleti díjak felhasználása. Oravecz Márton, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal elnöke elmondta, a díjfelzésre kötelezettekől 11,76 milliárd folyt be, ebből 6,35 milliárd a kormányhivatali szakemberek, 5,41 milliárd forint pedig a Nébih munkáját segítette. Az elnök a hatóságnak ebből a díjból finanszírozott tevékenységei közül kiemelte az évi egymillió darab termékellenőrzést, az évi kétféle termék mintavételt, a Szupermenta terméktesztet, az

Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. működtetését, a NAK-kal közös növényfajta-be-mutatókat, valamint a hamarosan felálló élelmiszer-rendszert.

Egy friss, élelmiszer vonatkozású felmérés adataiból pedig kiderült – amelyet Hajnal Dóra, a Nielsen munkatársa ismertetett –, hogy 2016 júniusához képest 2017 júniusában az élelmiszertermékekből értékben 5,6 százalékkal több fogyott a boltokban, ezek közül pedig mennyiségben és értékben is a gyümölcslevek és hűtött szeletes édességek eladása emelkedett a legjobban. Az értékesítési csatornák közül a diszkontok és a hipermarketek közel azonos mértékben a legnépszerűbbek, viszont előbbi igen erőteljesen növekszik. A Nielsen felmérése azt is jelezte, hogy – a fogyasztók önbevallása alapján – hazánkban közel 3 millióan gondolják magukat élelmiszer-allergénekre érzékenyek vagy ételintoleranciában szenvedőnek. Felvetődött, hogy ez, a magát tudatosnak valló fogyasztói kör részpiacon jelenthet a hazai feldolgozóknak.

Zombory Csilla, a Spar minőség- és környezetirányítási vezetője egy több adatot tartalmazó vonalkódos rendszert mutatott

be, amellyel hatékonyabban lehetne nyomon követni az élelmiszereket az előállítás helyétől az eladásig. Az ellenőrzés és a tájékoztatás mellett ez a termékpálya szereplői és a fogyasztók közötti bizalom erősítésére is alkalmas lehet. A BIOPONT marketingvezetője, Balogh Erika a csomagolás fontosságáról, az azon feltüntetendő információk mennyiségéről tartott előadást. A minőségi haltermékek elterjedése érdekében létrehozott HAPPYFISH projektet dr. Micsinai Adrienn, a Wessling Hungary Kft. munkatársa mutatta be és folytatott rövid szakmai beszélgetést dr. Friedrich Lászlóval a SZIE Élelmiszer tudományi Kar tanszék vezetőjével. A konzorciumi keretek között kidolgozott modell alapján a tótól az asztalig tartó folyamatok során részletesen feltárják a haltermékek minőségét befolyásoló tényezőket: mérik a vízminőséget, élettani és toxikológiai vizsgálatokat végeznek, az állatjóléti és élelmiszerbiztonsági szempontok figyelembevételével olyan tenyésztési és termékfejlesztési megoldásokat keresnek, amelyek a haltermékek jobb piaci pozícionálását eredményezhetik.

■ RAFFAI FERENC

Közös tanulás a minőségi termékek előállításában

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Élelmiszeripari Igazgatósága 2017 tavaszán indította útjára a „Tanuljunk együtt!” fantázianevet viselő programsorozatát. Az eddigi tapasztalatok és visszajelzések is azt mutatják, hogy a programsorozat egyértelműen hozzájárul a mikro- és kisvállalkozások termékfejlesztéséhez, az együttműködési készségük javításához, a szükséges tudásbázisuk gyarapításához, a teljesítményük javításához és az erőforrás-hatékonyságuk növeléséhez.

A „Tanuljunk együtt” elnevezésű programsorozat részeként valósult meg 2017. október 19-én a Bonbon és trüffel készítése című rendezvény. A Tájékoztatói szolgáltatás keretében meghirdetett program célja az volt, hogy a résztvevők átfogó ismereteket szerezzenek a csokoládékészítéssel kapcsolatos technológiai és élelmiszer-biztonsági elvárásokról. A résztvevők elismert csokoládémestertől kaptak komplex tájékoztatást arról, hányféle csokoládé létezik, milyen veszélyek fenyegetik az alapanyagot – és ezeket hogyan lehet kivédeni –, milyen természetes tartósítószereket tudnak felhasználni. Megtudhatták, mi a jó trüffelkrém titka, hogyan kell maszkírozni és borzolni, hogyan kell megalkotni a megfelelő állagú marcipántöltelék, a hüvelyezés, a töltés és a talpalás technikáját, valamint a csokoládétemperálás eljárás-módját is. A gyártás közben felmerülő higiéniai elvárások, valamint a gyártás feltételeinek ismertetése is részét képezték az alapvetően interaktív módon megvalósult programnak. A borzolt trüffelfogyók és a marcipántöltelékes bonbonok elkészítése után a csokoládémester vezetésével a Csokoládé Múzeumban tettek sétát a résztvevők. A túra során a régen használt eszközök és

egyéb látványosságok megtekintésén kívül megismerkedhettek a csokoládé történetével, illetve a csokoládékészítés folyamatával a kakaófától egészen a tömbös vagy pasztillás csokoládéig.

A jó alapanyag elengedhetetlen – „Tejipari napok”

2017 októberében indult útra ismét a „Tanuljunk együtt! – Tejipari napok” rendezvénysorozat. Ezzel a programmal a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szakmai ismeretekkel szeretné támogatni azon vállalkozásokat, amelyek most kezdenek saját tejalapanyaguk feldolgozásába, illetve azokat az élelmiszer-fel-

dolgozókat is, akik már egy ideje ezzel a tevékenységgel foglalkoznak. A program Mosonmagyaróvár központjában, a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet (MTKI) tanüzemében zajlik. Az érdeklődők összesen 3 különböző téma és időpont közül választhattak: savanyított tejtermékek készítése (október 12.), túrókészítés (október 26.), gomolyasajt-készítés (november 9.). Az elméleti és gyakorlati ismertetőket során az MTKI munkatársai közérthető módon a tej higiénés nyelésétől a feldolgozás fázisain keresztül mutatták be a savanyított tejkészítmények, illetve a savas alvasztással készíthető túrófélések gyártásához elengedhetetlen feltételeket. A résztvevők különböző szintű felkészültségét és termékelőállító gya-

korlatát figyelembe véve részben kézi, részben üzemi ipari technológiai bemutatóra került sor. A nap záró eleme volt a termékek érzékszervi bírálata és a tapasztalatok közös értékelése.

Húsipari tagjaink ismét Spanyolországban jártak

A húsipari kutatások területén élen járó katalán IRTA (Research & Technology Food & Agriculture) monellsi intézetében a NAK által szárazon pácolt készítmények témájában szervezett háromnapos képzésen október végén kilenc kamarai tag vett részt. A résztvevők között az őstermelőtől a nagyvállalatokig minden üzemméretű előállító képviselte magát. Az angol nyelvű képzésen a témához kapcsolódó hasznos elméleti és tudományos megállapításokat összegző előadások és a minőségi jellemzőket szemléltető kereskedelmi termék-kóstoló mellett az intézet kísérleti üzemében tradicionális sonkatermékek (pl. Ibériai, Serrano, Pármái), illetve egyéb szárazon pácolt termékek (pl. Cecina, préselt és göngyölt szalonna, kacsamell) elkészítése és megkóstolására is lehetőség nyílt.

■ NAK

Érdemi és jelentős segítség a gazdálkodóknak

Ellenjegyezték a támogatói szerződéseket, így a kamara elindíthatja régi-új információs szolgáltatását és a jégeső elleni védekezést lehetővé tevő rendszer kialakítását. A kormány pedig a jövőben több feladatot is adna a NAK-nak.

Október folyamán a kamara számára fontos ügyekben történt nagy előrelépés. Mint Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke október 30-ai sajtótájékoztatóján elmondta, a Miniszterelnökség vezetője pár nappal korábban aláírta azokat a támogatói szerződéseket, amelyeknek köszönhetően elindul a kamara Tájékoztatói szolgáltatás (TISZ) elnevezésű programja, illetve lehetővé válik a jégkármentesítő rendszer kivitelezésének elkezdése.

Ahogy a NAK elnöke fogalmazott, eddig is volt a kamarának a gazdákat információkkal ellátó szolgáltatása – amelyet az előző uniós költségvetési forrásokból finanszíroztak –, ennek részeként több szakmai kiadvány jelent meg. Úgy vélte, ezzel is sikerrel tudták szervezni az uniós közös agrárpolitika hazai bevezetését. Az új ciklusban pedig már a Vidékfejlesztési Program keretén belül nyílt hasonló lehetőség – így a kamara pályázott a Tájékoztatói szolgáltatás megvalósítására, és nyert is.

Ennek eredményeként 7,8 milliárd forinthez jut a NAK, aminek – mint Györffy Balázs megjegyezte – 80 százalékát a 650 fős falugazdász-hálózat működtetésére kell fordítania. (Ez azt is jelenti, hogy a korábban a tagdíjakból erre a célra szánt 1,2 milliárd forintot valószínűleg más, egyéb szolgáltatások javítására lehet fordítani.) A TISZ-ben – amelynek külön hírcsatornája a kamara portálján is

megtalálható – vállalta a NAK, hogy minimum évi 160 ezer ügyfélkapcsolatot létesít, 1200 csoportos tájékoztatót, hat regionális és két országos tájékoztatót tart, továbbá évi két szakmai kiadványt állít össze és háromszor a falugazdászokat is továbbképzzi. Az elnök hozzátette, ennél jóval többet szeretne a kamara vállalni.

A másik program, a jégkármentesítő rendszer bevezetése hónapok óta zajlik már: a szintén a Vidékfejlesztési Programon belül meghirdetett pályázat papírmunkáival párhuzamosan a műszaki-technikai előkészítés is haladt. Így a kamara utóbbi kapcsán feltehető közbeszerzési eljárásokat is lefolytatott, hogy ha minden jogi akadály eltűnik, akkor a meg-

valósításhoz mihamarabb hozzá lehessen fogni. Az 1,8 milliárd forintos VP-s forrásból megvalósuló rendszer konkrét működéséről és a működtetéséről Györffy Balázs többször is nyilatkozott (a részleteket idén év elején ismertette), ehhez képest annyi módosult, hogy végül összesen 986 talajgenerátort helyeznek üzembe az ország teljes területén, amiből 222 lesz automatizált. Változatlan viszont a vállalt 2018. május 1-jei start, lévén a meteorológusok szerint a „jégesőszezon” általában ezen a nyár eleji napon kezdődik.

– Ez a két program érdemi és jelentős segítséget nyújt a gazdálkodóknak – jegyezte meg a NAK elnöke.

A NAK székhelyén megtartott sajtótájékoztatón Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter elmondta, nagy szakmai viták után bízták a jégkármentesítő rendszer kiépítését és működtetését a kamarára. Hozzátette, a kormány elismeri a köztisztületen

belüli komoly szakmai tevékeniséget, így a mostani két új feladat, valamint a falugazdász-hálózat fenntartása és a helyi földbiztonsági teendők mellett a kamarai választás hivatalos lezárása, az új vezetőség megalakulása után még több agrárfeladatot kíván a NAK-hoz delegálni.

A tárcavezető megjegyezte, a NAK eddig is kiemelt stratégiai partnere volt a kormánynak, és a jövőben is annak tekinti. Mint mondta, e kapcsolat jegyében több ügyben is a kormány segítségére volt a kamara. Így jelentős szerepe volt a Vidékfejlesztési Program elkészítésében, a hazai földek tulajdonjogával kapcsolatos, a kormány és az Európai Bizottság közötti – jelenleg bírósági szakaszban tartó – jogvitában, aztán a kis- és közepes vállalkozások, a kisbirtokosok versenyképességének, termelékenységének javításában, valamint a vidék megtartó képességének erősítésében.

■ RAFFAI FERENC

Kulcsfontosságú a termésbiztonság növelése

Idén harmadik alkalommal rendezték meg a Vas megyei búzatermelési versenyt. Az eredmények jól mutatják, hogy a versenyképesség javítása elképzelhetetlen a termésbiztonság növelése nélkül.

Az időjárás döntően befolyásolta az idei terméseredményeket – kezdte beszámolóját Pusztavámi Márton, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) Vas megyei elnöke. A hosszúra nyúlt, hó nélküli, komoly fagyokat hozó tél a bokrosodást, az aszályos tavasz és a hőhullámokkal érkező kora nyár pedig a kedvező ezermagtömeg elérését gátolta. A kedvezőtlen körülmények ellenére tisztességes eredmények születtek: takarmánybúza kategóriában Viziné Balogh Hajnalka érte el a legnagyobb hozamot, hektáronként 10,09 tonna termést takarított be. Étkezési búza kategóriában Nagy Imre nyerte a termésversenyt, 9,58 tonna/hektáros termésátlaggal. A termésversenyen részt vevő gazdálkodók átlagosan 7,67 tonna hektáronkénti hozamot értek el, ami messze felülmúlja az 5,3–5,4 tonna/hektár körüli Vas megyei és országos termésátlagot. Ez – 45 ezer forintos tonnánkénti felvásárlási árral számolva – 100 ezer forint többletet jelent hektáronként. Ebből lehet gépet

vásárolni, fejleszteni – hangsúlyozta Pusztavámi Márton. Ugyanakkor – ha tavasszal csak annyi csapadék lett volna, hogy az ezermagtömeg 36 grammról 45-re nőjön – a versenyzők hektáronkénti termésátlaga bármilyen további ráfordítás nélkül 7,67 tonna helyett elérte volna a 9,4 tonnát. Ez mutatja, hogy mennyire kitett az időjárásnak a gazdálkodás.

Gyórfy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke elmondta: a termésbiztonság növelése irányába tett fontos lépés lesz a tervek szerint 2018. május 1-jétől működő országos jégkarmérséklő rendszer. Ezt a kamara javarészt a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett, 1,8 milliárd forintot biztosító pályázatból építi ki, de mintegy 200 millió forintot tagdíjakból is szánni kell a nem tervezhető vagy pályázatban nem elszámolható költségek finanszírozására. A számítások szerint minden egyes elköltött forinttal 33 forint termelési értéket óv meg a rendszer

csak a mezőgazdaságban. Így minden esztendőben az éves kamarai tagdíjbevétele 10-szeresét, 50 milliárd forint kárt lehet vele megelőzni. A rendszert ráadásul úgy tudja majd a NAK működtetni, hogy a gazdáknak egy pluszforintjába sem kerül: a kárenyhítési alapba fizetett összeg felül nem kell további kiadás-sal számolniuk. A termésbizton-

ság javítása szempontjából ugyancsak kulcsfontosságú feladat egy átfogó koncepció mentén megvalósuló öntözésfejlesztés. A készülő öntözésfejlesztési stratégiához a kamara rövidesen felméri a gazdák konkrét öntözési szándékát, ott, ahol állami támogatás mellett rövid távon megoldható a víz eljuttatása hozzájuk.

■ KONRÁD SZILÁRD

A 2017. évi Vas megyei búzaverseny díjazottjai

Takarmánybúza:

I. helyezett:
Viziné Balogh Hajnalka, 10,09 t/ha
II. helyezett:
Forintos István 9,62 t/ha
III. helyezett:
Vizi Márton 9,52 t/ha

Étkezési búza:

I. helyezett:
Nagy Imre 9,58 t/ha
II. helyezett:
Gaál József 9,1 t/ha
III. helyezett: Rácz Dániel és Szabó Tiborné 8,79 t/ha

Vidék és város találkozója

A tájegység gasztronómiai és népi kulturális hagyományait mutatták be az egyre nagyobb sikerek örvendő, negyedik alkalommal megtartott Bakony Expón.

Minden korábbinál több, 150-et is meghaladó kiállítói szám mellett nyitotta meg kapuit a negyedik Bakony Expó Veszprémben. A zárónap után pedig az is elmondható, minden eddiginél magasabb, 13 ezret is meghaladó látogatót regisztráltak. Ma már rang e vásáron kiállítóként megjelenni.

A bakonyi ízek vásárán idén is kézműves termékek, kulturális és gyerekprogramok sora várta az érdeklődőket. A szervezők hitvallása szerint az esemény lehetőséget kínál arra, hogy a városlakók találkozzanak a helyi termelőkkel, megismerjék őket, és vásároljanak a

magas színvonalú termékeikből. A látottak alapján megkérdőjelezhetetlen: a rendezvény a város és a vidék sikeres együttműködésén alapszik. Az idei évben a burgonyáé a főszerep, ezzel találkozhattak legtöbbször a kézműves programokon, és természetesen a standokon is különféle finomságok készültek

belőle. Az is elmondható, hogy az expó ma már nem csupán egy „sima” vásár, sokkal több annál: egy olyan sokszínű kulturális és gasztronómiai programokat felvonultató kavalkád volt, amelyen gyermekek és felnőttek, férfiak és nők egyaránt megtalálták a nekik tetszőt, illetve a fogukra való.

A kiállításon több országgyűlési képviselő is tiszteletét tette. Jelen volt Konrád Károly, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára, Jakab István, az Országgyűlés alelnöke, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke. Utóbbi arról beszélt, hogy a kormány egy négymilliárd forintos pályázattal segíti a helyi piacok, helyi vásárok bővülését.

A Bakony Expón a vásár díjait idén élelmiszer kategóriában Nardai Anita (Falatnyi Pékség), ital kategóriában Polgár Károly (Polgár Kertészet), kézműves kategóriában Csizmazia Anita (Anika szappan), innováció kategóriában pedig Nagy Anett (Nanett) vehette át. A közönségdíj a Verga Zrt.-nek jutott, amit Schumacher István vezérigazgatónak nyújtottak át.

■ TREMMER TAMÁS

A sikeres fűtés alapja

A Primaenergiával egyszerűbbé válnak a hétköznapiak.

Válassza a Primaenergia tartályos gázszolgáltatását, ami a földgázvezetékétől távol eső helyeken is ideális megoldás.

A V4-ek ragaszkodnak a közvetlen jövedelemtámogatás megőrzéséhez

Szükségesek a termeléshez kötött támogatások

A Visegrádi Négyek agrárkamaráinak kibővített ülésének fókuszában a 2020 utáni Közös Agrárpolitika (KAP) állt. A találkozón magyar és bolgár javaslatra módosították a márciusban elfogadott Pozsonyi Nyilatkozatot a kizárólag állami költségvetési forrásból finanszírozott támogatások összegére vonatkozó határérték meghatározásával kapcsolatban.

A Visegrádi Négyek agrárkamaráinak 67., kibővített ülését rendezték meg 2017. október 19-én, Budapesten. A találkozón a magyar Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK), a Cseh Köztársaság Agrárkamarája (AKČR), a lengyel Agrárkamarák Nemzeti Tanácsa (KRIR), a Szlovák Élelmiszeripari és Agrárkamara (SPPK), a Litván Köztársaság Agrárkamarája (ZUR), valamint a Horvát Agrárkamara (HPK) képviselői, illetve bolgár mezőgazdasági szakmai szervezetek vettek részt.

A találkozón szó esett a résztvevő országok jelenlegi agrárpiaci helyzetéről, az előző napon a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által megszervezett nemzetközi fenntartható gazdálkodási konferencia főbb megállapításairól, az újonnan bevezetett, a növényvédőszer használatát korlátozó rendelkezésről, illetve a BioEast kezdeményezéséről.

A NAK már 2016-ban javasolta a V4 kamaráknak, hogy működünk együtt a kutatás-fejlesztés és innováció területén, ennek ugyanis kulcsszerepe van a fenntartható és versenyképes agrárgazdaság kialakításában; ezzel összhangban a BioEast kezdeményezés fő célja a fenntartható és tudásalapú mezőgazdaság, erdő-

gazdálkodás és halgazdálkodás megteremtése. A felsorolt szektorok kulcsszerepével a biomassza alapú gazdaság kiépítése egy kelet-közép-európai makroregionális együttműködés keretében hatékonyan szolgálhatja ezen célok megvalósulását, amelynek a V4 együttműködés is kiváló alapja lehet.

A találkozón a NAK küldöttsége csatlakozott a márciusban a Visegrádi Négyek kibővített ülésén elfogadott Pozsonyi Nyilatkozathoz, miután elhárult annak akadályai. Akkor a magyar küldöttség nem tudta elfogadni azt a javaslatot, amely a kizárólag állami költségvetési forrásból finanszírozott támogatások összegére vonatkozó határérték meghatározására vonatkozott. Magyar és bolgár

kérésre módosították a nyilatkozatot annak megfelelően, hogy a támogatások felső határáról tagországi szinten lehessen dönten. A nyilatkozat módosítása a jelenlévő szakemberek szerint jelentős mértékben erősíti annak súlyát és megkerülhetetlenné teszi azt. A nyilatkozat kifejti azt az igényt kamaráinknak, hogy a jövőben erősebb, egyenlőbb és egyszerűbb KAP-ra van szükségünk.

A kamarák képviselői támogatják és kihangsúlyozták egy megfelelő pénzügyi forrásokkal rendelkező, erős KAP szükségességét 2020 után is, a gazdálkodók gazdasági életképességének biztosítása és a fenntarthatóság gazdasági, környezeti és társadalmi dimenzióinak teljesítése érdekében. Hangsúlyozták továbbá a KAP kétpilléres szerkezetének fenntartását a pillérek közötti átcsoportosítás lehetőségének megőrzésével.

Az ülésen elhangzott: az érintett országok ragaszkodnak a közvetlen jövedelemtámogatás megőrzéséhez, amely biztosítja a stabilitást és a gazdálkodók likviditását. Bizonyított, hogy az nélkülözhetetlen alapja a gazdálkodás

fenntarthatóságának, illetve az életképes élelmiszertermelés fenntartásának biztosításához. A nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy a termeléshez kötött támogatások szükségesek, amelyek jelentős szerepet játszanak az érzékeny ágazatokban a mezőgazdasági tevékenység megőrzésében. Ezért ezt a támogatást fenn kell tartani és hatékony pénzügyi forrással kell támogatni.

A találkozó résztvevői egyetértettek abban, hogy támogatnak egy pénzügyileg erős és változatos KAP második pillért, ugyanakkor ragaszkodnak a vissza nem térítendő beruházási támogatások fenntartásához, amelyek az innovatív technológiák terjedésének kulcsfontosságú mozgatórugói. A jelenlévők hangsúlyozták, visszatérítendő támogatás és más pénzügyi eszközök csak kiegészítő jelleggel alkalmazhatók. Ahhoz, hogy versenyképes és ugyanakkor fenntarthatóak legyenek a régió országai, a mezőgazdasági és élelmiszeripari innovációk második pilléren belüli támogatásának az egyik fő prioritásnak kell lennie.

■ NAK

Csarnokot reális áron

A Cellspan szendvicspanel mindenre megoldás

A drága külföldi termékek minőségi alternatívájaként kínál hazai jó minőségű acélszerkezeteket és szendvicspaneleket a Cellspan Épületelem Gyártó és Forgalmazó Kft. Erőfeszítéseiket a piac is értékelte: 2016-ban bekerültek a kiváló fogyasztói márkákat tömörítő „klubba”, elnyerték a Superbrands díjat.

A drága külföldi szendvicspanel helyett minőségi, hazai alternatívát kínálni – ezzel a nem titkolt céllal alapította meg Bánházi Barnabás 2004-ben a Cellspan Épületelem Gyártó és Forgalmazó Kft.-t. A társaság létrejötte nem minden előzmény nélküli. Bánházi Barnabás több mint tíz évet töltött el a szakmában egy jó nevű, nemzetközileg is ismert, külföldi tulajdonú és székhelyű cég alkalmazásában. Az itt szerzett tapasztalatok adták azt a magabiztosságot, szakmai municiót, amellyel bátran belevágott az önálló vállalkozásba.

Az induláskor főként alvállalkozókkal dolgozó cég mára közel 20 saját, állandó alkalmazottal rendelkezik és néhány megbízható, kipróbált alvállalkozóval együttműködve igyekszik kielégíteni a megnövekedett vevőigényeket. Ma már jóval összetettebb a célkitűzésük, közölte Bánházi Barnabás. A könnyűszerkezetes épületek generálkivitelezésével szeretnék segíteni a beruházókat céljaik elérésében, azzal, hogy megbízható partnerként gyorsan – akár 8 hét alatt – és költséghatékonyan, reális áron építik fel a növekedéshez szükséges létesítményüket, legyen az raktár, csarnok, műhely, hűtőház, avagy sportcélú létesítmény.

A Cellspan Kft. fő tevékenységi köre a generálkivitelezés, de acélszerkezetek, trapézlemezek gyártásában, szendvicspanel forgalmazásában, szállításában is állnak rendelkezésre. A társaság szolgáltatása magában foglalja a projektek megtervezését, az elemek legyártását és a szerelést is. Mindig az igényeknek megfelelően a legkorszerűbb és leggazdaságosabb megoldást kínálják vevőiknek.

Az acélszerkezetes csarnokok ma már a termelés elengedhetetlen részei bizonyos iparágakban. Ám az acéllal való munka (például hegesztés, vágás) valódi szakértelmet kíván! Az ügyvezető igazgató jelezte, a csapatuk évtizedes tapasztalata a garancia munkáik minőségére.

A szendvicspanelek alkalmazása gyors, olcsó, környezetbarát és rezsiművelhető megoldás, ezért terjedhetett el olyan gyorsan a csarnok- és raktárártás területén. Cégük kínálatában a külföldi és a belföldi gyártók termékei mellett a saját gyártású szendvicspanelek is megtalálhatóak. A kiváló jellemzőknek köszönhetően mind szélesebb körben terjed el a szendvicspanelből készült épületek alkalmazása. A legfontosabb tulajdonságok: kiváló hőszigetelési képesség, csekély önsúly, pontosan illeszkedő fugakialakítás, azonnali szerelhetőség, higiénikus felület, gyors és biztonságos szerelhetőség, hosszú élettartam. A Cellspan polisztirolhab-töltésű szendvicspaneljei ÉMI minősítéssel rendelkeznek. A cég ingyenes burkolattervezéssel áll vevői rendelkezésére.

A könnyűszerkezetes csarnoképítés legsokoldalúbban felhasználható eleme a trapézlemez, ami egy rendkívül ellenálló, bevonattal ellátott horganyzott acéllemez. Felhasználási lehetőségei változatosak, megtalálhatjuk egyszerű kerítésként, de közbelső födémekben végleges teherhordó födémlemezként vagy monolit vasbeton födém bennmaradó zsaluzataként is. A Cellspan Kft. ennek gyártásában is nagy tapasztalatokra tett szert az elmúlt évtizedben. Az épület megépítéséhez nem elég az acélszerkezet és a szendvicspanel.

A Cellspan Kft. mindenre tud megoldást. Legyen szó könnyűszerkezetes csarnokról,...

panel/trapézlemez, az összeszereléshez szükség van kiegészítőkre is. Ezek gyártásában úgyszintén otthon vannak, legyen szó a speciális csavarokról az élhajlított elemeken át a hatméteres hosszú szegőkrig.

A vállalkozás számos könnyűszerkezetes beruházás kivitelezőjeként óriási tapasztalatra tett szert, a legegyszerűbb nyitott tárolóktól egészen a hűtőházak építéséig. A Cellspan Kft. referenciái között raktárak, műhelyek, hűtőházak, ipari épületek (terményszárítók, gyártócsarnok, szerviz, áruház, autómosó) kivitelezése egyaránt megtalálhatóak.

Magyarországon 2004-ben indult a nemzetközi Superbrands program, amely mára nemcsak a marketing és kommunikációs szakma igazodási pontjává vált, hanem a széles nagyközönség számára is ismert védjegy.

A Cellspan Kft. erőfeszítéseit, piaci megbízhatóságát jól mutatja, hogy 2016-ban bekerültek a kiváló fogyasztói márkákat tömörítő „klubba”, elnyerték a Superbrands díjat!

Ha olyan megbízható generálkivitelezőre van szüksége, amelyikkel csarnoka költséghatékonyan, idővesztés nélkül, gyorsan, viták és feszültségek nélkül készül el, akkor az ön számára a Cellspan Kft. a valós megoldás. (X)

... netán fedett tárolóról...

... vagy akár zöldség-gyümölcs tárolóról, hűtőcsarnokról.

LÁJKOLJ MINKET ÉS NYERJ!

**BIRTOKOS MOBIL
KARÁCSONYI
NYEREMÉNYJÁTÉK**

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara telekommunikációs szolgáltatása 2017. október 25. és 2017. december 20. között a Birtokos Mobil Facebook oldal kedvelői illetve követői között kisorsol egy Samsung T560 Galaxy Tab E 9.6 8GB tabletet!

A nyereményjátékban való részvételhez tehát nincs más dolga, mint kedvelni és követni a „Birtokos Mobil” Facebook profilt!

Sorsolás: 2017. december 22.

Játékszabály a www.birtokosmobil.hu oldalon található.

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

www.facebook.com/birtokosmobil